
Vigdis Giltun (Replik)

Velferdssamfunnet står overfor mange utfordringer, og bildet er ganske sammensatt. Når det gjelder eldre, synes jeg det er en gledelig utvikling. Stadig flere blir eldre, og de store utfordringene ligger i at flest mulig skal kunne klare seg selv i alderdommen. Klarer man å utvikle medisiner som bremser demens, har man kommet langt. Universell utforming og de teknologiske løsningene kan gjøre at flest mulig kan bli selvhjulpne. Da er ikke den såkalte eldrebølgen noe man skal frykte.

Den medisinske og teknologiske utviklingen gjør også at stadig flere kan være aktive selv om de har ulike diagnoser eller funksjonsnedsettelse. Det er en positiv og ønskelig utvikling. Men på tross av økonomisk vekst og velstand øker barnefattigdommen, i hvert fall i Norge. Og dette skjer i familier som er fanget i ulike passiviserende trygdeordninger. Det fører også ofte til andre sosiale problemer, og det viser seg at trygd går i arv.

Det sosiale sikkerhetsnettet som skal fange opp personer som er i en vanskelig livssituasjon, og som det er meningen å gjøre livet lettere for, blir ofte en trygdefelle. Dessverre gjelder dette i økende grad også unge mennesker. I stedet for å se muligheter ser man hindringer.

Som politikere prøver vi å forsvare hvorfor disse unge menneskene ikke er i arbeid. Vi kaller dem ressurssvake. I mine øyne er alle mennesker ressurssterke, men det er veldig mange som har ubrukte ressurser som de burde få brukt. Hvis de blir tildelt en trygdeordning og blir skrevet ut av arbeidslivet i ung alder, ja, da havner de på feil vei.

Mine spørsmål vil da være: Har vi for gode velferdsordninger? Har vi

velferdsordninger som treffer feil? Har vi velferdsordninger som fører en del mennesker på gal vei, i stedet for å føre dem inn i en aktiv yrkestilværelse?

Jeg har lyst til å benytte anledningen til å takke Reinfeldt for alle de fantastiske svenske ungdommene som jobber i Norge. De gjør en kjempegod jobb. De er serviceinnstilt, arbeidsomme og møter på jobben. Det er en stor glede å ha et så stort innslag fra nabolandet. Det som ikke er en så stor glede, er at man ikke lenger ser norske ungdommer i disse stillingene. Det er stillinger som ikke krever høy utdanning; det holder at man går på jobben, er blid og oppfører seg ordentlig. Men isteden havner norske ungdommer i Nav-systemet. Dette spørsmålet vil jeg rette til Barth Eide: Hvorfor skjer det – hvorfor kan ikke norske ungdommer ta de jobbene som svenske ungdommer tar; det ville de ha godt av.

Så ser jeg også en annen, stor utfordring, som jeg i første omgang vil rette til Barth Eide, men som sikkert også de andre ministrene vil gjøre seg noen tanker om. Det gjelder den store arbeidsinnvandringen fra resten av Europa. Jeg tror ikke Norden eller Norge vil kunne løse krisen i Europa. I dag har vi et stort antall – faktisk opptil flere hundre tusen – som kommer til Norge for å søke lykken. Veldig mange av disse har ikke jobb, og de vil ikke få jobb. Men jeg tror at våre sjenerøse velferdsordninger vil bli utfordret den nærmeste tiden, og jeg vil gjerne høre hva ministrene mener om det.

Informasjon

Tale nummer

21

Type

Replik

Person

[Vigdis Giltun](#)

Dato

30.10.12 18:07